

„დროების“ რედაქცია—სიმონსონოვის ქუჩაზე, ნა-ზაროვის სახლში, 1-ლი კლასიკური გიმნაზიის უკან.

ხელის-მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე; ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეუბანში მწვერვლებთან ადრესი: Въ Тифлисъ, въ Редакцію „Дროება“.

ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50 კ.; 10 თვით—8 მ.; 9 თვით—7 მ. 50 კ.; 8 თვით—7 მ.; 7 თვით—6 მ.; 6 თვით—5 მ.; 5 თვით—4 მ. 50 კ.; 4 თვით—4 მ.; 3 თვ.—3 მ.; 2 თვ.—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა.

ფასი განცხადებისა: სტრიქონზე რვა კაპ; განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და მწვერვლებზედ.

თუ საქართვებამთავრებს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

ცალკე ნომერი „დროებისა“ ღირს 5 კაპეიკი.

გამოვიდა ცალკე წიგნად სამხარისო სიყვარული მთხრობა აკაკი წერეთლის („დროების“ რედაქციის გამოცემა) ფასი 30 კაპ.

(ცხნო ოც შემკვლიან რედაქციის მუცს იფი-დის. კრთბაშა, 10⁰/₁₀ დაქმობა.)

წიგნი ისყიდება თბილისში კრაქუ-რის წიგნის მაღაზიაში, შპკრდო-ვის სააგენტოში და ჩრკვიანის მაღა-ზიაში. ქუთაისში ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. სხვა ქალაქებშიც მალე გაიგზავნება. პრითბაშად ყოფი-ლება აგრეთვე „დროების“ რედაქცია-შიც.

(10—4)

დაიბეჭდა და ისყიდება თბილისის და ქუთაისის ყველა წიგნის მაღაზიაში

ქადაგებანი

იმერეთის ეპისკოპოსის ბაბრიელისა, თქმულნი 1860—76 წლებში, ტომი პირველი, გამოცემა მესამე, ფასი მანათ-ნახევარი

თბილისიდან ამ წიგნის დაბეჭდვა შეიძლება ასე: Въ Тифлисъ, въ Закавказскую книжную торговлю Зах. Петр. Грикурова. ქუ-თაისიდან — იმერეთის ეპისკოპოსის კანცელარიაში. (10—1)

„დროების“ ჟურნალი ივნისის 22-ს

ქუთათური კალტონი.

ჩვენი გონებრივი ცხოვრება. — თუ არ გვძინავს, არც გვღვიძავს. — „ქართული ბიბლიოთეკა“ და რეზინის კალიგრაფია. — სამეურნეო საზოგადოების განყოფილება. — კენჭობა გათავდა. — აკაკი და მისი შვილები. — ქალების პროპაგანდა და მათი დაქვეითება.

ახირებული მეცნიერები მოგახსენებენ, რომ სიცოცხლის თავი-და-თავი დამახასიათებელი თვისება მოძრაობა არისო. თუ ეს მართალია, ისიც მართალი იქნება, რომ ჩვენი, ქუთაისელებიც, ვცხოვრობთ, როგორც ხორციელის, ისე გონებრივის ცხოვრებითაც. ხორციელად რომ ჩვენი ცხოვრება წრესაც გადასულია, ამაზედ, კარგად ვიცით, არაფერ არ შემეცოდება. თუ ბევრი არა, ერთი წვეთი დამატებული საბუთი მაინც მოინახება ბატ. აკაკი წერეთლის უკანასკნელს მოთხრობაში „სამეგობრო სიყვარული“. ამ პატარა, ჭაქტიურად სრულიად მართალს კალმის თამაშში, რომლითაც, მგონია, ჩვენს პოეტს სურს დასაწყისი მისცეს ჩვენს მწერლობაში

ვერედ წოდებულს რეალურს სკოლას, მეტი რაღა არის, თუ არა ფიზიკური ცხოვრების წყურვილი და ამ წყურვილის დაუკმაყოფილებლობა. მა აქ გამოყვანილი დამახინჯებულის ბუნების, ან და, თუ შეიძლება ასე ვსთქვათ, გაფუჭებულის სხეულის გმირები და მათი მოქმედება ხომ წვეთია იმ უდიდრო და უკიდო ზღვისა, რომელსაც ცხოვრებას ეძახიან!... ღიად, ფიზიკურად ესცხოვრობთ და უზომოდაც ესცხოვრობთ, მაგრამ ტვინით, გონებით ესცხოვრობთ თუ არა, ამაზედ კი ნება მექნეს, იქვიანი ვიყო...

ჰო, იქნება, არც სულ ასე ითქმოდეს, ვინ იცის!... მაგალითად, როგორც ზვეთაც მომიხსენებია, მეცნიერება ცხოვრებას ყველგან ხედავს, სადაც კი მოძრაობა არის. მა ვინ მეტყვის, რომ ჩვენი ტვინი, ჩვენი გონება არ მოძრაობდეს! უსამართლობა მომივა და ჭეშმარიტების ქარავანსაც დაცილებული ვიქმნები, რომ ესთქვა არამეთქი. როგორ არა, ბატონებო, ჩვენი ტვინი, ჩვენი გონება მოძრაობს და ძალიანაც მოძრაობს, მხოლოდ იმისი კი რა მოგახსენოთ, თუ რა შეადგენს ამ მოძრაობის მიზეზსა და შედეგს, ან რაში მდგომარეობს მისი

სასოფლო მასწავლებელი საქიმო ასპარეზზე.

თბილისი, ივნისის 22-ს.

ახირებული სათაური აქვს ამ წერილს და შეიძლება ახირებულივე ფიქრები აღუძრას მკითხველს. მართლაც, სად სასოფლო მასწავლებელი და სად ექიმობა! ან რას ნიშნავს ამ გვარი დაქვემდებარება? თუ იმას, რომ სოფლის მასწავლებელმა ექიმობა გასწავლოს, როგორ უნდა ენდოს გლეხ-კაცი იმისთანა პირს, რომელსაც იქნება თავის ღღერში საქიმო წიგნშიაც არ ჩაუხედნია. ღიად, პირველის შეხედვით თითქო ასეა, მაგრამ თუ საქმეს დაუყუჩრდით, სოფლის მასწავლებელს, თუ მას მართლა შესტყვივა გული ხალხისათვის, დიდი სარგებლობის მოტანა შეუძლიან სწორედ იმ საქმეში, რომელშიაც ამას სრულიად არ მოველით.

ჩვენ იმ აზრისა არა ვართ, რომ სახალხო ექიმობას არავითარი მნიშვნელობა არა ჰქონდეს. პირიქით, ჩვენ გვჯერა, რომ ათასისა და ორი ათასის წლის გამოცდილება ხალხს შემთხვევით მაინც მიავსებინებდა იმისთანა უფრო საშუალებისათვის, რომელიც, იქნება, საქიმო მეცნიერებას ჯერ არც კი დასიზმრებია, მაგრამ ესეც მართალია, რომ ბევრს, სოფელში ექიმად განთქმულს, ამ წამლებისა არა გაეგებარა, ხალხის უმეცრებითა

სარგებლობს, უმკითხავეს, უეჭიმებს, მით თავის ჯიბეს ნელ-ნელა ზრდის, და ამით ხალხს ეწება რამე თუ არა, — თავს ძალიან არ შეიწუხებს.

აი ამ სოფლის გაიძვერების წინა-აღმდეგ უნდა აღიჭურვონ სოფლის მასწავლებელნი და თავიანთ ზნეობით ვალდებულებად დასახონ მათის გავლენის შემცირება, მოსპობა.

არ დავმალავთ, ეს ძალიან ძნელია სოფლის მასწავლებლისათვის, რადგან იგი ჩვეულებრივ უცხო კაცია, უცხო მხრიდან მოსული და პირველში მაინც სრულიად გავლენა-მოკლებული; იმისი მოპირდაპირე კი დიდი ხანია, რაც ხალხში სტოვერობს, ხშირად მამა-პაპითვე ექიმობის სახელი აქვს გავრადნილი და, თუ ათში ერთი მაინც მოუჩინია რაღაც ბრმა შემთხვევით წყალობით, — ესეც კმარა ამ სახელის დასამყარებლად: ჩვენი გლეხ-კაცი მეტის-მეტად კეთილის გულისაა და ხშირად ერთის მოჩინის გულისათვის ცხრა აღამიანის საიქიოს გასტუმრებას აპატივებს კაცსა.

როდესაც სოფლის მასწავლებელს ამისთანა მოპირდაპირე ჰყავს, თვით ჭაქტივით უნდა დაამტკიცოს მან თვისი უპირატესობა, უნდა თვალნათლივ აჩვენოს ხალხს, რომ მისი წამლები თუ არ არგებენ, არას ანეგებენ ავად-მყოფს და თან აუხსნას ან-

შინაარსი და საგანი!... მა მიზგი და შედეგი, შინაარსი და საგანი ხომ იმდენი შეიძლება იქმნეს, რამდენიც, ერთის არაკისა არ იყვეს, ცხვედ ვარსკვლავი და ვირის ტანზედ ღერი ბალანია. მაგალითისათვის მკითხველს შორს როდი წაგიყვან და არც იქ შეგიყვან, სადაც წერილობითი საბუთი არ მოიძებნება. სულაც არა და ან რა საჭიროა!... აგერ არა მყავს სასულიერო გავთვის „მწვერვლის“ რედაქცია! ამ რედაქციის ტვინისა და გონების (??) მოძრაობის კერადად გამხდარი საგანი ის არის, რომ ვილაც კანცელარის ჩინოვნიკს, რომელთანაც არავითარი საქმე არა აქვს მკითხველს საზოგადოებას, „კეთილშობილურად“, ვითომ და ჭეშმარიტების აღდგინების გამოა, აბეზღებდეს თავის უფროსის წინაშე; აქაო და კარგად იცოდეთო, რომ ესა-და-ეს კანცელარის ჩინოვნიკი უღეთო აზრებს აერცვლებს ბეჭედით საზოგადოებაშიო, და, რომ არავინ იცნოს, ათას გვარს ჰსვედონიშს ამოძვარებია გვერდზედაო და ეს ფსევდონიშები გახლავსო: ბოსლეველი, მანელი და გარემე მაყურებელიო (ავცილდა მამაო ბლადოჩინო რედაქტორო კაცის წარბაზანი!); რომ ამ

ჩინოვნიკის უღეთო აზრების გამო ერთმა გავნებმა თქვენი ქირიც წაიღო და სხ. და სხ... მე მგონია, რომ ესეც ტვინის მოძრაობა უნდა იყვეს და მაშასადამე „მწვერვლის“ რედაქციაში სიცოცხლე სდულს და გადასდულს!...

აღვილად შესაძლებელია, რომ ვინმემ ახირებით დაიფინოს, რომ ეს სიცოცხლე კი არის, მაგრამ წამხდარი, გაფუჭებული სიცოცხლეო, რომელიც მოასწავებსო ზნეობრივს გარყვნილებას, უნამუსობას და გონებრივს სიროსკასაო, მაგრამ დამეთანხმეთ, რომ მაინც სიცოცხლეა და მაინც!... მეორე მაგალითს კიდევ იმავე რედაქციაში მოვინახედი, მაგრამ ახლა ეს მაკმარეთ, — ის მეორე და მესამე მაგალითი ისე საყურადღებოა, რომ ცალკე დროს მოგახსნარ, თუკი ჩემი საქონლის გატანა მოგახსნებ საბაჟოებში...

ასე მიმდინარეობს ჩვენი გონებრივი ცხოვრება!... ამ უკანასკნელს დროს ვითომ იფიქრებდა კაცი, რომ გონებრივის ძილისაგან გამოვიდოდით. ქუთაისი ხომ კი დიდი ქალაქია, იგი ხომ ერთხელ სატახტო ქალაქიც ყო-

უცხოეთი.

ბრიტანის ინდოეთი. ძალუტად განიწვებინა ინგლისურს განუთებში, რომ ხმები იქ გავრცელებული ვითომც შანდაარის გუბერნატორს ბრძანება მიეღოს, რომ გამოგზავნოს ბერათში რამი და არტილერიის ერთი ბატარეა.

ამიტომ ის ხმები, ვითომც ავგანის და რუსეთის სამზღვრების გასაყვანად დანიშნული კომისია შემოღობაზედ შეუდგება თავის საქმესაო, ნამდვილი არ უნდა იყოსო; მაგრამ ის კი საეჭვო არ არის, რომ ხსენებული კომისიის დანიშნვის შესახებ ამ დღებში მორიგდებიანო.

ამბობენ აგრეთვე, რომ რუსეთის და ავგანისტანის სამზღვრის ხანი ამუღარიდგან ჭულზე და ხეთონზე უნდა გაატარონო, მაგრამ ეს თქმულება ნამდვილი არ უნდა იყოსო. მაინც-მაინც იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ ეს სამზღვარი უფრო ჩრდილოეთისკენ იქნება გაყვანილიო.

ძალუტაში ლაპარაკობენ აგრეთვე— ინგლის-ინდოეთის მმართველობამ უკვე შეატყობინა მძირ აბდურახმანს, რომ ხსენებული კომისია დაარსდაო.

შეთიღვან იწვებინა აგრეთვე ინგლისურს განუთებში ერთი ინგლისელი ოფიცრის მოკვლის ამბავს. ეს ოფიცერი მთებზე თურმე მოგზაურობდა და ამ საქმეს ძლიერ ცხარედ ეყიდებოდა. მართლაც, როდესაც ერთი მთიდან ჩამოდიოდა, სამი ადგილობრივი მცხოვრებელი უცებ თავს დასხმნან, გადაუდღიათ ერთს კლდის ნაპრალში, დაუშენიათ ზემოდამ ქვები და ამ სახით მოუკლათ. სამივე დაძაზავე დაუტუსაღებიათ;

როგები! თქვენს მტერს მიაღმა ის შეწყუბება, როგორც ჩვენს ეპტებს, სასტუმროების პატრონებს და განსაკუთრებით მკვორებს მიაღმათ. ზოგი უსაქმოდ დარჩა და ზოგს შემოსავალი მოაკლდა... აღმორჩევის შედეგი იკან უკვე მკითხველებმა: მმართველად ამორჩიეს შეჩერებულის განუთის "შრომის" რედაქტორი თ. ღ. ღალიანი. მეორე კანდიდატს თ. მ. შ. ვას გამოავლეს პირში ღვლო (თუ მეტი არ დამართნან, ღვლომ თქენი ჭირი წაიღოს). ამ კრების გარდაწყვეტილებათა შორის ორია საყურადღებო: ერთი პროცენტის ძლევის მოსაზრება ბანკში მოსამსახურეთათვის და მეორეც ის, რომ ყველას ხმის უფლება მიეცეს, ვისაც-ც ბანკში ფული აქვს შემოტანილი. საყურადღებო არის, რომ პროცენტის ძლევის მოსაზრებამ ჩუმად ჩაიარა და წელს აღარავისგან წინააღმდეგობის ხმა არა გესმენია. წინედ კი ასე არ იყო. იყო ერთი ძლიერი ღვსი, რომელმაც ნამეტანი სიბრძნისაგან დოკუმენტს წყრიდა, როცა ბატ. ძ. ღ. — ძე გაილაშქრებდა ხოლმე ამ პროცენტების ძლევის წინააღმდეგ. მაგრამ ახლა დრო გამოიკვალა; იმ დღში შუღლი ჩა-

ერთი მთავანი კიდევ დაუხერხიათ და ორისთვისაც სამუდამოდ დაკარგვა გადაუწყვეტიათ. ამ ამბის მომწერი ფიქრობს, რომ მკვლელებს სხვა არავითარი მოკვლის მიუხეზ არ უნდა ჰქონდეთ გარდა საზოგადოდ ინგლისელებისადმი სიმტულვარისაო.

ოსმალეთი. ბაზეთების სოტყით, პორტას გაუფხავნია სახელმწიფოთათვის ცირკულიარული წერილი მგვიპტის საქმეთა შესახებ. ამ წერილში აწერილიყო, თურმე უმთავრესნი შემთხვევანი, რომელნიც ამ ბოლოს დროს მგვიპტეში მოხდნენ, როდესაც ძრახიფაშამ და მის თანამოზიარეთ, — ნათქვამია წერილში, — დაიწყეს აჯანყება, მაშინ მერთობის სახელმწიფოთ პორტა მიიწვიეს, რათა დახმარებოდა იგი ხელიდეს თვისი ჯარითა; მაგრამ ისეთი პირობებით კი იწვედნენ რომ პორტამ ეგრე იკისრა ეს საქმე. მაშინ ინგლისმა დაიწყო მგვიპტეში წესის აღდგენათვის საკუთარი ძალით. პორტის აზრით, ამ საქმემ იქამდინ წინ წაიწია, რომ შეიძლება ეხლა ინგლისის ჯარი მგვიპტიდგან გამოვიდეს. სულთანის ზნებობით გავლენას და სახელს შეეძლო მშვიდობიანობა დემყარებინა იქ სხვის დაუხმარებლად, მაგრამ, თუ ღიღნი სახელმწიფოანი მაინც-ღამაინც საქიროდ რაცხვენ, რომ იქ უცხო ქვეყნის ჯარი იდგეს, მაშინება მისცენ, ან მართო სულთანის ჯარებმა დაიჭირონ მგვიპტე, ან არა და შეერთებულმა ჯარებმა ოსმალეთისამ, ინგლისისამ, საფრანგეთისამ, იტალიისამ და მსაანისამაო.

სამრბია. პოლიტიკური კორესპონდენტის იწვება, რომ იმპერატორს ჩარანც-იოსებს მიუწვევია მეფე მილა-

მოგარდა და რადგან დასის ბელადს ამხანაგების გული მოაკლდა, ამიტომ პროცენტის ძლევის მოსაზრბისა და ჯამაგირების შემცირების წინააღმდეგეც აღარაფერ იყო. წინედ თუ უარს ამბობდნენ, სულ პიროვნების თაყვანისცემის ბრალი იყო და არა საზოგადო საქმის ერთგულებისა.

შველა დამფუძნებელს რომ ხმის უფლება მიეცა, ეს ბევრად თუ ცოტად ბ. აკაკი წერეთლის მართლა რომ მშვენიერის სიტყვის ბრალია. ამ სიტყვამ სხვა ორატორებიც გამოიხმო კათედრაზედ და აკაკის აზრის ღქვეის სურვილი აღუქრა. მრთი გულმოკლულად იხსილა, — კარგი, მაგრამ ყველანი რომ მოვიდნენ ხოლმე კრებებზედ, რალა გვემელებათ?! მეორე ჩიოდა, — კი მიეცესთ, მაგრამ ცენზი მაინც აუტოლებელი საქიროა დავნიშნოთო. აშახედ ვილაცამ იოხუნჯა, — ერთი კანკი დავნიშნოთო!... ამას გარდა, ბატ. აკაკიმ ურჩია, რომ ყოველი იქვის მოსასაზრად საქიროაო მართებლობას ბანკის რევიზია ესთხოვოთო და ბანკის მოქმედების აღდგენაო; საზოგადოებათითქმის დაეთანხმა, მაგრამ ეს საგანი, მგონია, საზოგადოების თავსმჯ-

ნი მენგროში სექტემბერში დასასწრობლად; მეფე მილანიც დათანხმებულია და ღიდის სახმედრო ამალით მიღის თურმე მანეერებზედ. იგლისის გასულამდინ მილანი ნიშაში დარჩება; მეფე კი ატსტრის წყლებზედ საღმე წავაო.

საქართველო

(ჩრდილოეთის სააგენტოსი)

ივნისის 21-ს

ბუხარისტში. კეისტენჯეში და სუელინაში დაწესებულია რვა დღის განანტინი და მანგალიაში ხმელთა-შუა ზღვიდამ საქონლის შეტანა ადგრძალუღიის.

მარსელი. გუმინ აქ ხოლერით ხეთი სული მოკვდა.

ტულონი. გუმინ აქ ხოლერით ხეთი სული მოკვდა.

განცხადებანი

გომაზი! გომაზი! გომაზი!!

ჭაბრიკის ფასად იყიდება ინგლისის მალაზიაში, არწრუნის ქარვასლაში. იქვე ისყიდება 30%-ით უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან საღმე: დასაყცი სკამები, სტოლები და კრაოტები; კლიონკა, ჩულქები და წინდები; ბისკვიტები კაკაო და შოკოლადი; პორტსიგარები, ბუმანკები, ჩოთქები სხვა-და-სხვა გვარი; თოფები რევილვერები და უნაგირები. ნიჩბები,

ლომარემ გადაკლავა მოკოჩოვის აბიეთი...

აღმორჩევის აგიტაციაში არა უკანასკნელი ადგილი ეჭირა ჩვენს აჯოლოსტებს (*). ისინიც ორ დასად იყენენ გაყოფილნი და თავიანთის კანდიდატებისათვის მეტად ზრუნვიდნენ.

თქვენ, ბატონო, რამდენი კენჭი გაქვსთო, ეკითხება ერთი აჯილოსანი ერთს გურულს.

ბურული მოსწრებულად მიუგებს, ქალი წითლდება და გურული შორდება... ბოროტი ენები ბევრს ანგლოტებს მოგახსენებენ აღმორჩევის ცხოვრებიდგან და ამ ანგლოტებში პირველი ადგილი იმავე ქალებს უჭირავთ: ღქვესებიც ვადაღიან ხელიდგან ხელში ამ ანგლოტებზე და ვილაც დაქვეითებულს ქალებზედ მაგრამ ეს სულ ბოროტის ენის ნაყოფია და ჩვენ ყურსა ბასუსი ექნათ!

ბატკე შე მაყურებელი.

*) იხილეთ ბ. დ. ყიფიანის „ლაპამატოკა“

ინგლისელი), ა. მოსიძე, ნ. ლორთქიფანიძე, ვ. ძახიძე, ი. ლორთქიფანიძე, ბ. შორაპელი, ს. ბახტაძე, ძ. ბახტაძე, ღ. შუთათელაძე, ვ. წერეთელი, ძ. წერეთელი, ბ. ნალირაძე, ი. შლიაშვილი და რატიშვილი.

საქალო გიმნაზიაში კურსი შესრულა 17-მა. მართველები 9-ნი არიან. მათი სახელები: ი. ასათიანისა, ს. ღალიანისა, ნ. შევარდანიძისა, ა. აბულაძისა, მ. მესხისა, მ. მარდასანიძისა, ი. შორაპელიისა და ორნი კიდევ, რომელნიც ან უნდა დარჩნენ მეორე წელს, ან უნდა დაჯრდნენ დაბალი ხარისხის მოწმობას.

სამწუხაროა, ამ ემწვილის ქალების მღვდომარეობა, ადგილი არსად არის მათთვის. ჩვენის აზრით, ურიგო არ იქნება, ზოგიერთმა მათგანმა შეადგინონ ამხანაგობა და გახსნან თავიანთი სკოლა. ღარწმუნებით შეგვიძლიან, ესთქვათ, რომ შუთათისში, საცა ღიდი საჭიროებაა მოსამზადებელის და პირველ-დაწყებითის სკოლებისა, მათ სკოლას წარმატება ექმნება. არც თანაგრძნობა მოაკლდება საზოგადოებისაგან მათს მოღვაწეობას.

მართალია, პირველად ბევრი დაბრკოლება შეხვდებათ გამოუცდლობის და სხვა-და-სხვა მიზეზების გამო, მაგრამ სადაც ბეჯითობა, სინიღისით საქმის აღსრულება და უნაგარობა იქმნება, იქ ყოველივე ხელის შემშლელი გარემოება, ადრე თუ გვიან, იმოსაზრება.

საქართველოში

რავში და სწორედ ამ ფიციით აღთქმით ხსნიან იმ გარემოებას, რომ ცეცხლი სახლებს სწორედ სახურავებში უნდება და მთელს სახურავს ერთბაშად ეღვება... ამას გარდა, ახლა დააფუძნეს ჩვენს ქალაქში „სამეურნეო საზოგადოების“ განყოფილება, რომლისაგანაც ბევრს რამეს მოელონ, მავალითად, მოელონ, რომ იმერეთში მოეფინება ქანასავით სამეურნეო სკოლები, გავრცელდება ბაღოსნობა, მევენახობა, აბრეშუმის მოყვანა და სხ.

ამას გარდა, იმასაც მოგახსენებენ, რომ ვითომც ბევრს საღვრდელი აწლოდეს სუბსიდიების კრებისა, ღქვეისა და მონკლებისა, რომ ბევრს მომზადებული აქვსო, რომ თავიანთი საეჭვო ხელები გამოაჭონო და ბევრი ემზადებაო, რომ ხაზინის ყუთს წიპარტი ჰკრასო და სხ. და სხ... მაგრამ ეს ყველა ბოროტი ენების გავრცელებულია და მართალი ის არის, რომ განყოფილება ენის საფხანად მაინც გამოადგება ვისმეს, თუ სხვა არაფერი გამოვიდა იქიდგან...

მათავდა ბანკის აღმორჩევები, გათავდა კენჭობა და დაცარიელდა კიდევ ბუღვარი, ქუჩები და სასტუმ-

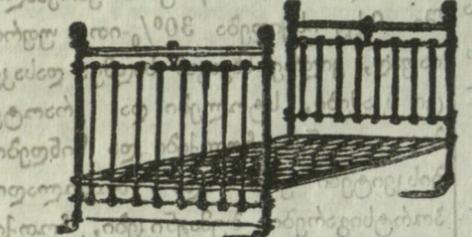
ხაუნგები და ბარები ანუ წერაქვები; პირველ მოკრეფილი ჩაი და სხვა ამგვარი. (10-2)

თბილისის საპალაო გამგეობა ამით ატყობინებს ყველას, რომ ინისის 25, დლისით 12 საათზე, მის თანა-დასწრებით იქნება ვაჭრობა იჯარით გასაცემად ავლაბრის საქალაქო ადგილისა გავის წარმოებისათვის, სივრცით 229 დესიატინა 1560 კვადრატული, რომელიც მდებარეობს ქალაქის პირად, ავლაბარში. ვადა იჯარისა 3 წელიწადია პირობის შეკერის დღიდან დაწყებული. იმ პირობით, რომელთაც მსურთ შევიდნენ ვაჭრობაში, შეუძლიანთ ყოველივე პირობანი შეიტყონ გამგეობის კანცელარიაში 8 1/2 საათიდან 1 საათამდე. (3-3)

სამხლეთო გარეთ სავაჭრო ნაწარმი

მიიღებს ავადმყოფებს (ათამბაგით, გარეგანი მუწუყიან სნეულებით, და ყურის ტყვილით) ყოველ დღე დილით 8 საათიდან 9 საათამდე და ნაშუაღღეს 12-3 საათამდის და ცოტა დროში, ზომიერ ფასად, საუკუნოდ განათავისუფლებს სიფილისიანებს და მუწუყიანებს. აღრესი ქ. თბილისი, ბაზრის ქუჩა სალდათის ბაზრის ახლო, თამამშის შესასვლელში, № 11. (5-5)

ინგლისური რკინის კარბები

ერთის სწორი 7 მანეთიდან და ორის სწორი 14 მანეთიდან, მათი ლეიბები, ზღვის ბაზრით გატენილი 5-დან 8 მანეთამდის. კიდევ შემდეგი ნივთები იყიდება 25%-ით უფრო იაფად, კიდევ სხვაგან სადმე: ბრიტანის მეტალის ნივთები, ჩაიდნები, სკანდინავიის, სპიჯი, ჩაის და სტრელის კოვჩები ხანგლებითა, ფანდისი, დასადგმელი, პირის-სახანი, სტაქნები, სუფთაგანი, სწორი, სკები, ჩაუბები, გრაფინები, სპაშური თევზები, ბლუდები, სსადათები, ტაშტები, სარძევეები, სპირტიანი, კარბის საფხვეები, უნაგირები კაცისა და ქალისა; ავირები, ხლისტები, ტანის-მოსის დასაყიდებლები, საბაღა მკრატლები, გაქსები, უთოები, წისკვილები, ხეჩხები, ქლიბები, კლიტები, ინგლისის თოფები და რევოლვერები, შიყები, ზაჩაიდები, კაბსიულები, ხაფანგები, ნიჩბები, კატერპილები, სანები, ჩუღჭები, წინდები, სუფრები, სადჭეტიებისთვის რგოლები, ემალისი ჭურჭლები, მუხაბები, კამფეტები, შიკულები, სოუსები, ზღვის ბაზრით, დიმიტოვანები და სხვ. ინგლისურს მალაზიებში №№ 156-157, 158, 159, და 160. ამ ნომრებს ურადლება მიაცხიეთ. (100-25)

ინგლისის მანქანა

Maison de confiance

შეადარეთ ჩვენი ჩაი	მოსკოვის ჩაის
1 მ. 10 კ.	1 მ. 40 კ.
— — 1-20	— — 1-60
— — 1-40	— — 1-80
— — 1-60	— — 2 —
— — 1-80	— 2 — 50

საუკეთესო 2-,, — 3 — ,,
იქვე ისეიდება სხვა საქონელიც: თოფები, რევოლვერები, კარატები, ჭურჭლები, ჩაიდნები, გასადგები, დასები, კოვჩები, ტაშტები, კალმები, ქაღალდი, შოკოლადი, კაგა, კანფეტები, მუხაბები, მაგნეზია, უნაგირები, გლეხკა, წინდები—კაცისა და ქალისა, ხელ-სახოცები, მაკინტოშის კალენგარი—სულ გველად 25-დან 50 მანეთით უფრო იაფად, კიდევ სხვა რომელსმე მალაზიაში.

კინც ქალაქს გატემა 25 მანეთიდან 1,000 მანეთამდის საქონელს გამოიწეს, გასაცემის ანაფრს ან ის-დის. (100-40)

სამკერნალოში, რომელიც თბილისის მოქალაქეთ დასრეს სასოკრად 4 აპრილის 1866 წლისა, ავად-მყოფნი მიიღებიან დილის 9 საათიდან 1 საათამდის.

ყოველ დღე მიიღებიან ამ სამკერნალოში ავად-მყოფებს შემდეგი ექიმები: არუთინოვი—9 საათიდან 10 საათამდის შიგნულ ავადმყოფობათა წამლობისთვის, აღინანოვი და ლისიცივი—10 საათიდან 11-დე შიგნულ ავად-მყოფობის წამლობისთვის, ექიმი-ქალი პოტაპოვისა—11 საათიდან 12-დე დედა-კაცების და ბავშვების ავად-მყოფობის წამლობისთვის; შტეტიმორსკი—12 საათიდან 1-დე ხიჩურკიული, სიჭილისის და სხეულზე გამოყვანილი მუწუყების წამლობისთვის.

ამის გარდა: ბორანოვიჩი ორბაბათობით—10 საათიდან 11-დე შიგნულ ავად-მყოფობის წამლობისთვის; მინევიჩი სამშაბათობით და პრასკოვკობით 9 საათიდან 10-დე ხიჩურკიული ავად-მყოფობის წამლობისთვის; რიერი სამშაბათობით და შაბათობით 10 საათიდან 11-დე თვალის ავად-მყოფობის წამლობისთვის; შაბაგვი სამშაბათობით და შაბათობით 11 1/2 საათიდან 12 1/2-დე შიგნულ და ნერვების ავად-მყოფობის წამლობისთვის; იანკოვსკი სამშაბათობით და ხუთშაბათობით 11 საათიდან 12 საათამდე შიგნულ ავად-მყოფობის და სიჭილისის წამლობისთვის; პრასნოვოვი—ოთხშაბათობით და პრასკოვკობით 10 საათიდან 11-დე შიგნული ავად-მყოფობის წამლობისთვის.

კბილის ავად-მყოფობის ექიმი პოლტორანი ყოველს დროს მიიღებს თავის სახლში დარბ ავად-მყოფებს, რომელთაც სამკერნალოდან ბარათი ექნებათ.

პონა პირველ-დაწყებითი მოთხოვნები ბუნების მეცნიერებლებს, შედგენილი იაკობ ზოგებაშვილისა, მეორე გამოცემა, შეესებულნი და შემკული სურათებით. შასი ათი შაური. მინც ერთად იყიდის ოცსა ან მეტს ცალსა, წიგნი დაეთობა 42 კაპეკად.

დედანი ქართული წარისა, სასწავლებლებში სახმარებელი, შედგენილი მისივე, მთლად ამოთხარა ქვანდ, იბეჭდება უკანასკნელი თაბახი და მზად იქნება გასასყიდად პირველის ავეისტოსათვის. დედანი იპყრობს: სახატაებს, ხელის საეარჯიშოებს ქართული ასოებისა, ნაწილებში მრგვალს ხელს, ორასზედ მეტი სურათით—მრგვალი ხელი თავში მოთავსებულია ბაღში, შემდეგ ექვს მწოლარე ხაზს შუა, ოთხს ხაზს შუა, ორს ხაზს შუა, ერთს ხაზზედ და ბოლოს უხაზოდ,—ეს პირველი განყოფილება თავდება წერილი მრგვალი და შუალა ხელით. შემდეგ არის დაბეჭდილი ნუსხური ჯერ გადაუბმელად, მერმე გადაბმით—მომხრო და წერილი ხელი. ბოლოში არის დამატება, რომელიც იპყრობს თორმეტს ნიმუშს სხვა-და-სხვა ძველი საუკეთესო ნაწერებდგან გადმოღებული ხელისა. ამას გარდა დედნის დასასრულში ჩართული იქნება ვრცელი დარიგება მასწავლებელთათვის. შასი ექვსი შაური. სკოლებს და მალაზიებს დედანი დაეთობათ ხუთ შაურად, როცა იყიდის ერთად ოცს ან მეტს ცალსა.

საწყობი—ზრიქროვის მალაზია, ქუყის ხილის ყურთან. (10-1)

ვაჭრობა საღებავებით

მაკასიის ამხანაგობისა (ზრაჭის ქუჩა მუწუყის პირდაპირ.)
სალეპაშვილი ხმელი და თხელი შეხვევებული ზეთით.
ლაში ზეთიანი და სპირტისა, სხვა-და-სხვა გვარი ხანგალი (კისტი) და ყოველნაირი კუთვნილებანი საღებავით ვაჭრობისა—აქვე შეიძლება იშოვონ ერთგვარი თხალი ნივთიერება, რომელიც სინოტიეს აცილებს თავიდან. ხე, ქვა ანუ ავური, ამ ნივთიერებით დაფარული (Enduit hydrofuge)—მიუკარებელია სინოტიესათვის.
სხვა ქალაქებიდან მოთხოვნილებანი კმაყოფილდებიან დაუკენებლად. (70-15)

მაზანდა

ხორავისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში, ლუქნებში და ხელ-და-ხელ 16 იენისიდან 1 ილისამდე 1884 წ.	გამომცხვარი ზური რუ-სეთის ფეკილისა— —1 გი. 5 კ.
	აქაურის ფეკილისა: პირ-ველის ხარისხისა— —1 გ. 2 1/2
	მეორისა— — —1 გ. 2 კ.
	იმავე ფეკილ. თორნიში გამომცხვარი: პირველი ხარისხისა— —1 გ. 4 1/2
	მეორისა— — —1 გ. 3 კ.
	მესამისა— — —1 გ. 2 1/2
	ჭვარის-მამი ზური: პირველი ხარის. ლაგაში1 გ. 4 1/2
	მეორის ხარის. ლაგაში1 გ. 3 1/2
	მესამისა — — —1 გ. 3 კ.
	ძროხის ხარტი: პირველის ხარისხისა— —1 გ. 8 კ.
	მეორისა— — —1 გ. 7 კ.
	სუგა . . . —1 გ. 15 კ.
	ცხვრის ხარტი —1 გ. 8 კ.
	ღორის ხარტი: პირველის ხარისხისა— —1 გ. — კ.
	მეორისა— — —1 გ. — კ.

ჩინის ზუა

თბილისიდან ქუთაისისკენ მიდის 8 საათზედ და 31 წამ. დილით თბილისიდან მარტო ხაშურამდინ 3 საათ. და 11 წამ. შუაღღის უკან. თბილისიდან ბაქოსკენ 10 საათზედ და 45 წამ. დილით. (სამშაბათობით საჩქარო 10 ს. 58 წ. დამ.) ქუთაისიდან თბილისისკენ 12 საათ. და 25 წამ. შუაღღ. უკან. ქუთაისიდან ბათუმისა და ფოთისკენ 5 საათზედ და 20 წამ. შუაღღის უკან. ბათუმიდან თბილისისკენ 8 საათ. დილით. ფოთიდან თბილისისკენ 8 საათ. და 45 წამ. დილით. ფოთიდან ბათუმიდან მომავალი თბილისში შემოდის 10 საათზედ და 25 წამ. ღამით. მარტო ხაშურიდან მომავალი თბილისში შემოდის 8 საათზედ დილით ბაქოდან მომავალი შემოდის თბილისში 2 საათ. და 30 წამ. შუაღღის უკან. (პრასკოვკობით საჩქარო 7 ს. 53 წ. დილ.)